

ANKARA FONİYATRİ GÜNLERİ

14-15 Aralık 2023

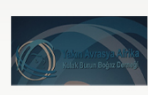
“Ustalarla Buluşma”

www.profesyonelses.org/afg2023

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Konferans Salonu, Ankara

CUMHURİYETİMİZ
100
YAŞINDA

Bildiri ID : 2 ENDOTRAKEAL ENTÜBASYON SONRASI ARİTENÖİD DİSLOKASYONU VE DİSFONİ: OLGU SUNUMU
NURULLAH TÜRE,

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ KBB ANABİLİM DALI, KÜTAHYA

Özet:

Endotrakeal Entübasyon Sonrası Aritenoid Dislokasyonu ve Disfoni: Olgu Sunumu

Amaç

Bu çalışmada amaç, endotrakeal entübasyon sonrası disfoni ile seyreden bir aritenoid dislokasyon olgusunu sunmaktır.

Olgu

Kırk altı yaş erkek hasta yeni gelişen ses kısıklığı nedeni ile kulak burun boğaz polikliniğine konsülte edildi. Ses kısıklığının genel cerrahide pankreas ameliyatı sonrasında geliştiği ve ameliyat sonrasında kesintisiz devam ettiği öğrenildi. Hastada nefes darlığı ve disfaji izlenmedi. Öyküsünde kafa travması, ek nörolojik semptom saptanmadı. Endolarengeal endoskopik muayenesinde glottal kapanma defektine neden olan sol aritenoid kartilaj dislokasyonu izlendi (**Şekil 1**). Diğer kulak burun boğaz muayeneleri olağan idi. Ayrıca tam kan sayımı, tiroid fonksiyon testleri, böbrek ve karaciğer fonksiyonları normal izlendi.

Şekil 1: Aritenoid Dislokasyonu QR kodlu görüntü kaydı

Tedavi

Entübasyon sonrası izlenen aritenoid dislokasyonunda genellikle disfoni ön plandadır. Hastanın aritenoid dislokasyonuna yönelik olarak genel anestezi altında kapalı düzeltme tedavisi önerildi. Ancak hasta onkoloji tedavisinin başlayacağını söyleyerek düzeltme işlemi kabul etmedi.

Sonuç

Aritenoid dislokasyonu, sıklıkla endotrakeal entübasyona ikincil olarak ortaya çıkan bir durumdur. Hastalar genellikle ses kısıklığı ve disfaji ile başvurur. Erken teşhis ve etkili eklem redüksiyonu aritenoid dislokasyon tedavisinde kilit öneme sahiptir.

Anahtar sözcükler: Aritenoid dislokasyonu; redüksiyon; disfoni, disfaji

Bildiri ID : 4 PRESBİLARINKSİN MORFOLOJİK SINIFLANDIRMASINDA VÜCUT KİTLE İNDEKSİNİN ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

NURULLAH TÜRE¹, OSMAN PALA², ÖMER FARUK TEKİN³, MEHMET VAROL¹,

¹ KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ KBB ANABİLİM DALI, KÜTAHYA

² KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ EVLİYA ÇELEBİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ KBB KLİNİĞİ, KÜTAHYA

³ KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI, KÜTAHYA

Özet:

Amaç: Presbilarinksin morfolojik sınıflandırması ile vücut kitle indeksi arasındaki ilişkiyi araştırmak.

Yöntemler: Gözlemsel, kesitsel tanımlayıcı çalışma. Örneklem, yaşları 64 ile 101 arasında değişen, ortalama 73,0±7,8 olan 38 kişiden oluşmuştur. Denekler presbilarinksin yeni tanımlanan morfolojik sınıflandırmasına göre gruplandırılmıştır: Tip 0, Tip 1, Tip 2. Araştırmamıza dahil olanların yaş, boy, kilo, VKİ, sesle ilgili yaşam kalitesi indeksi ve ses handikaps indeksi kaydedildi. Veriler, çalışma değişkenleri açısından gruplar arasında farklılık olup olmadığını doğrulamak için Kruskal-Wallis testine tabi tutulmuştur.

Bulgular: Presbilarinksin morfolojik sınıflandırılmasında vücut kitle indeksiyle arasında istatistiksel anlamlı ilişki saptanmadı (**p=0,67**). Ayrıca cinsiyet, yaş, disfonide morfolojik sınıflandırmada istatistiksel anlamlılık izlenmedi. (sırasıyla p= **0,471/0,280/ 0,054**). Morfolojik sınıflandırma derecesi arttıkça Ses handikap ve sesle ilgili yaşam kalitesi indeks puanlarında anlamlı artış izlendi (sırasıyla p= **0,018/0,020**).

Sonuç: Vücut kitle indeksi, bu çalışmada değerlendirilen presbilarinksin morfolojik sınıflandırılmasını etkilememiştir. Morfolojik sınıflandırma derecesinde artış anketlerde anlamlı derecede yükselmeye neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Vücut kitle indeksi, disfoni, presbilarinks

Bildiri ID : 5 KEKEMELİĞİ OLAN ÇOCUKLARDA MÜZİKAL ALGI TESTLERİNİN KRONOLOJİK YAŞ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

EMEL ARSLAN SARİMEHMETOĞLU, MUSTAFA YÜKSEL,

ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DİL KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ

Özet:

Giriş-Amaç: Müzik ve konuşmanın perde, tını, şiddet, zaman ve ses tonu değişiklikleri gibi çeşitli prosodik özellikleri açısından ortak özellikleri vardır. Müzik, dil gibi, çok karmaşık, belirli kurallar sistemini içinde barındırmaktadır ve akustik olarak benzer özellikleri bulunmaktadır. Bu nedenle kekemeliği olan çocuklarda müzik algısı dikkat çekici bir konudur. Çalışmanın amacı 6 ile 12 yaş arası kekemeliği olan çocuklarda müzik algılama becerileri testleri ile kronolojik yaşın ilişkisinin incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Araştırmada yaş ortalaması 8,55 (aralık: 6 - 12) yıl olan, 22 kekemeliği olan çocuk (K= 4, E= 18) dahil edilmiştir. Araştırmamızda müzik algılama becerileri Perde Yönü Tanıma (PYT) ve Enstrüman Tanıma (ET) testleri ile değerlendirilmiştir. Tüm testler araştırmacı tarafından JsPsych kütüphanesi kullanılarak geliştirilmiş davranışsal bir test ara yüzü ile uygulanmıştır. Testler bilgisayar ortamında katılımcılar tarafından takip edilebilecek şekilde düzenlenmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Yaş ile Perde Tanıma Testi ($r=0,11$) ve Enstrüman Tanıma Testi arasında ($r=-,04$) istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p > 0.05$). Katılımcıların Perde Yönü Tanıma ve Enstrüman Tanıma testleri arasında ($r =-0,66$) istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmaktadır ($p < 0.05$).

Sonuç: Yaşın ilerlemesinin müzikal algı testlerinde herhangi bir farklılık oluşturmadığı saptanmıştır. Bu durum müzik algılama testlerinin ilgili yaş grubunda kronolojik yaştan bağımsız olarak kullanılabilceğini işaret etmektedir. Dahası Perde Yönü Tanıma ve Enstrüman Tanıma testleri arasında orta düzeyde ilişki tespit edilmiş olması müzik algısının kekemeliği olan bireylerde farklı boyutlarda benzer şekilde değiştiğini göstermektedir. Kontrol grubu ile detaylı bir takip çalışmasının yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kekemelik, Müzikal Algı Testi, Enstrüman Tanıma Testi, Perde Yönü Tanıma Testi

Bildiri ID : 7 MULTİPL SKLEROZ HASTALARINDA SESİN OBJEKTİF VE SUBJEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ
GÖKÇE AKSOY YILDIRIM¹, **NESLİHAN EŞKUT**², **ASLI KÖŞKDERELİOĞLU**², **ESİN GÖRGÜLÜ**¹, **MEHMET FATİH ÖĞÜT**³,

¹ SBÜ İZMİR BOZYAKA EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ, KBB KLİNİĞİ, İZMİR

² SBÜ İZMİR BOZYAKA EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ, NÖROLOJİ KLİNİĞİ, İZMİR

³ EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, KBB ANABİLİM DALI, İZMİR

Özet:

Amaç: Çalışmamızda, Multipl Skleroz (MS) hastalarının seslerini, objektif ve subjektif yöntemlerle değerlendirerek seslerinin bu hastalıktan etkilenip etkilenmediğini ve ne derece etkilendiğini tespit etmek istedik.

Gereç ve Yöntemler: Çalışmaya 72 Multipl Skleroz tanılı hasta ve 65 benzer demografik özelliklere sahip sağlıklı gönüllüler alındı. Tüm katılımcıların sesleri objektif (videolaringostroboskopik muayene, Praat ses analiz programı ile akustik analiz, maksimum fonasyon süresi, s/z oranı) ve subjektif (GRBAS, Ses Handikap İndeksi-10 anketi, Sesle İlişkili Yaşam Kalitesi Ölçeği, Ses Yorgunluğu Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği ve Yorgunluk Şiddet Ölçeği) yöntemler uygulanarak değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların %62,50'si, kontrol grubunun %67,70'si kadındı. Yaş ortalaması hasta grubunda 41,60±9,66 yıl, kontrol grubunda 40,94±6,28 idi (p>0,05). Gruplar arasında Ses Handikap İndeksi-10 anketi, Sesle İlişkili Yaşam Kalitesi Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu (p>0,05) ancak Ses Yorgunluğu Ölçeği ve Yorgunluk Şiddet Ölçeği ölçek puanları açısından anlamlı farklılık saptandı (sırasıyla p=0,001; P=0,007). Ses Yorgunluğu Ölçeği skorunun kontrol grubunda, Yorgunluk Şiddet Ölçeği skorlarının ise hasta grubunda yüksek saptanması istatistiksel olarak anlamlıydı. Akustik analizlerde F0, Jitter ve NHR ölçümlerine göre gruplar arasında farklılık saptanmadı (p>0,05). Shimmer değeri hasta grubunda kontrol grubundan yüksekti (p=0,001). Kadın MS hastalarında maksimum fonasyon zamanı kontrol grubundaki kadınlara göre kısa bulundu (p=0,038). Grade, Roughness ve Breathiness ölçümlerinde gruplar arasında fark yokken, Asthenia ve Strain ölçümlerinde istatistiksel anlamlı farklılık saptandı (sırasıyla p=0,005, p=0,001).

Sonuç: MS'de ses ve ses parametreleri etkilenebilmektedir. Klinisyenlerin ses ve ses patolojileri yönünden farkındalığının artması ve multidisipliner hasta yönetimi ile bütüncül bir yaklaşım sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: multipl skleroz; ses; ses analizi.

Bildiri ID : 8 MENSTRÜEL DÖNGÜNÜN KADIN SESİ ÜZERİNE ETKİSİ: LİTERATÜR TARAMASI
BÜŞRA AKÇA, HALDUN OĞUZ,

ANKARA FONOMER

Özet:

MENSTRÜEL DÖNGÜNÜN KADIN SESİ ÜZERİNE ETKİSİ: LİTERATÜR TARAMASI

DKT Büşra Akça¹, Prof. Dr. Haldun Oğuz²

²Fonomer, Ankara

¹Bakırçay Üniversitesi, İzmir (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Giriş

Premenstrüel sendrom (PMS), östrojen ve progesteron gibi ana hormonların düzenlenmesi ile gerçekleşir. Bu dönemde vücutta su tutulumu nedeniyle dokularda şişkinlik görülür. Bu durum, ses kıvrımlarının hafifçe şişmesine veya kalınlaşmasına yol açabilir, bu da sesin üretimi sırasındaki hareketleri engelleyebilir. Ayrıca, larengeal hareketlerde ağırlaşmaya ve ses kıvrımlarındaki mukoza altı kanamalara neden olabilir, bu da ses kısıklığına, sesin koordinasyonunda zorluğa, belirsiz veya düzensiz entonasyona ve tiz notaların kaybolmasına neden olabilir.

Kurumsal Çerçeve

Kadın sesinde PMS etkilerini araştırmak için akustik analiz ve EGG gibi çeşitli teknikler kullanılmıştır. Bazı çalışmalar aerodinamik, elektromiyografik, radyolojik veya endoskopik analiz yaparak gerçekleştirilmiştir.

Amaç

Günümüzde PMS için kabul edilmiş bir tıbbi açıklama veya tüm semptomlarına karşı etkili bir tedavi bulunmamaktadır. Ses problemleri yaşayan şarkıcılarda, vokal hijyen uygulamalarının yetersiz olduğu göz önüne alındığında, doktor gözetiminde diğer tedavi seçenekleri düşünülmelidir. Bu çalışmanın amacı, konuyla ilgili literatürdeki çalışmaları sentezleyerek düzenlemek ve ilgili uzmanlara PMS semptomlarıyla başa çıkmalarına yardımcı olacak uygun stratejiler geliştirebilmelerine katkıda bulunmaktır.

Yöntemler

Çalışmalar, 2013 ile 2023 arasında İngilizce-Türkçe yayınlananlar arasından seçildi. Kaynaklar arasında tutarlılık sağlamak ve araştırma kapsamını sınırlamak için kitap bölümleri ve konferans bildirileri hariç tutuldu.

Bulgular ve Sonuçlar

Çalışmanın amacına uygun olarak, sadece PMS döneminde sesin akustik veya algısal olarak nasıl etkilendiğini araştıran çalışmalar dahil edildi. Toplam 22 çalışma arasından, dahil edilme kriterlerini karşılayan 6 çalışma belirlendi. Sonuçların analizi, çalışma amaçları için bulunan verilere göre yapıldı. İncelenen çalışmalar, PMS döneminde seste akustik olarak anlamlı sonuçlar vermese de algısal olarak anlamlı sonuçların olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: PMS, Premenstrual Vokal Sendrom, Opera Şarkıcılığı, Kadın Şarkıcılar

Bildiri ID : 9 REZONANS SES EDİNİMİNDE KLİNİSYEN GERİ BİLDİRİM ÖZELLİKLERİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ
HANİFE NUR TAĞIL¹, FATMA ESEN AYDINLI², ÖNAL İNCEBAY², ESRA ÖZCEBE³,

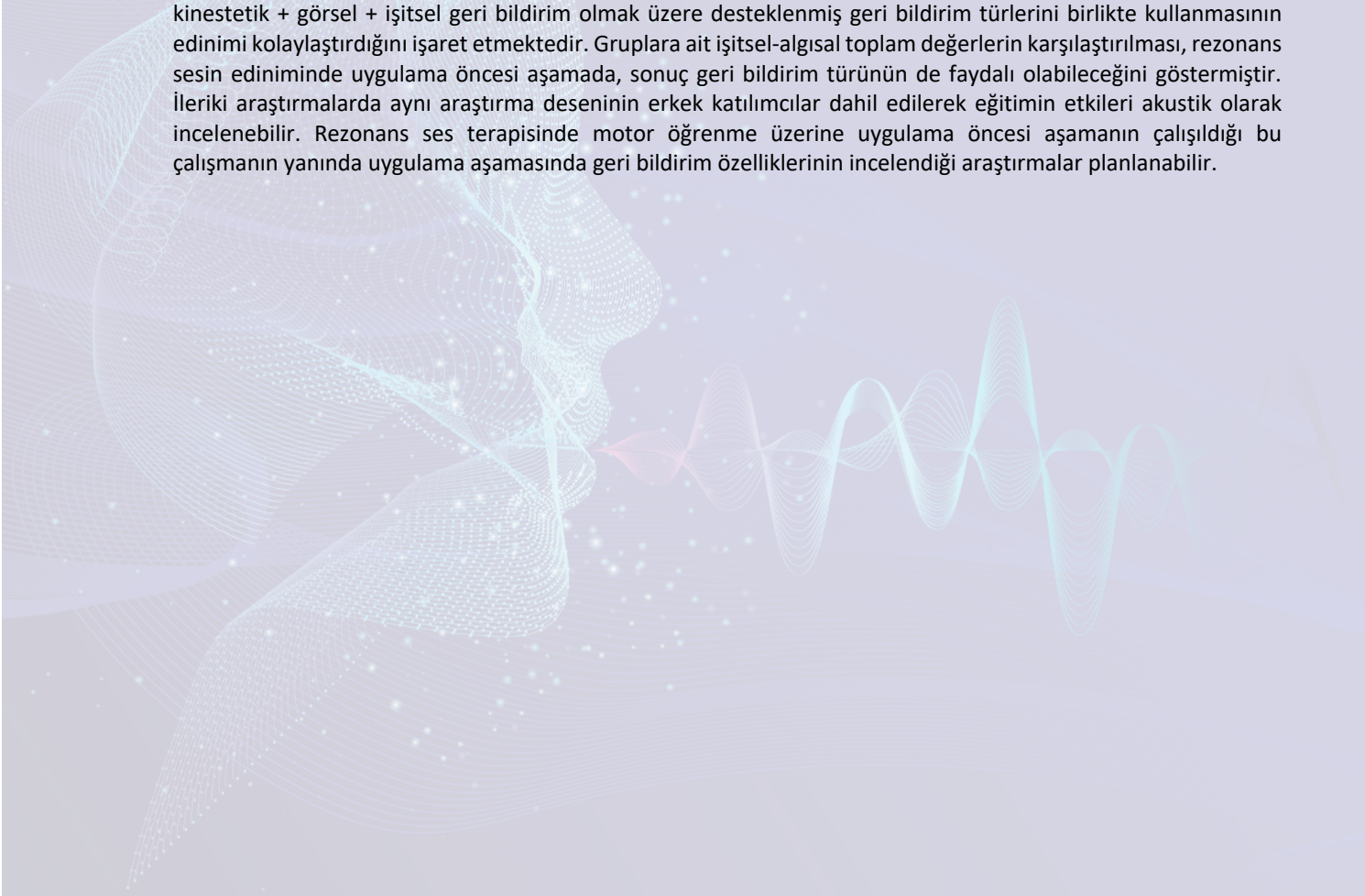
¹ *ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ANABİLİM DALI, SAMSUN*

² *HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ANABİLİM DALI, ANKARA*

³ *İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, ODYOLOJİ ANABİLİM DALI, İSTANBUL*

Özet:

Ses terapisi alanında motor öğrenme ilkeleri için, klinisyen geri bildirim özelliklerine ilişkin 'uygulama' aşamasında birçok çalışma mevcut iken; 'uygulama öncesi' aşamada sınırlı sayıda araştırma mevcuttur. Bu çalışmada, motor öğrenmenin uygulama öncesi safhasında, klinisyen geri bildirim özelliklerinin etkisinin incelenmesi hedeflenmiştir. Bu etki; hem performans/sonuç geri bildirim türleri açısından hem de performans geri bildiriminde kullanılabilecek farklı duyuşal modaliteler açısından incelenmeyi içermektedir. Çalışmada, 18-35 yaş arası sağlıklı sese sahip kadınların oluşturduğu, 6 ayrı gruba (n=90), 2 Dil ve Konuşma Terapisti tarafından rezonans ses eğitimi verilmiştir. Eğitim öncesinde ve sonrasında işitsel-algısal ve akustik değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışma bulguları, rezonans sesin ediniminde uygulama öncesi aşamada farklı duyuşal modalitelerin kullanılarak geri bildirim verilmesinin ve sonuç geri bildirim kullanımının faydalı olduğunu işaret etmektedir. Rezonans sesin eğitiminde; geri bildirim almayan grup ile kinestetik + görsel + işitsel geri bildirim grubu arasında, rezonans sesin işitsel algısal kalitesi açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. İşitsel-algısal bulgular, rezonans ses terapisinin uygulama öncesi aşamasında, klinisyenlerin, kinestetik + görsel + işitsel geri bildirim olmak üzere desteklenmiş geri bildirim türlerini birlikte kullanımının edinimi kolaylaştırdığını işaret etmektedir. Gruplara ait işitsel-algısal toplam değerlerin karşılaştırılması, rezonans sesin ediniminde uygulama öncesi aşamada, sonuç geri bildirim türünün de faydalı olabileceğini göstermiştir. İleriki araştırmalarda aynı araştırma deseninin erkek katılımcılar dahil edilerek eğitimin etkileri akustik olarak incelenebilir. Rezonans ses terapisinde motor öğrenme üzerine uygulama öncesi aşamanın çalışıldığı bu çalışmanın yanında uygulama aşamasında geri bildirim özelliklerinin incelendiği araştırmalar planlanabilir.

Bildiri ID : 10 OPERA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ VE MEZUNLARININ SES SAĞLIĞINA VE DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ALANINA DAİR İLGI VE BİLGİ DÜZEYLERİ
EREN BALO ¹, BATUHAN ÖKTE ²,

¹ ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

² FENERBAHÇE ÜNİVERSİTESİ

Özet:

Giriş

Dil ve konuşma terapistleri (DKT) başta profesyonel ses kullanıcıları olmak üzere bireylerde görülen ses bozukluklarının terapisini yapan sağlık meslek mensuplarıdır. Profesyonel ses kullanıcıları olan opera sanatçıların eğitim-öğretim hayatlarında sesin anatomisi ve fizyolojisi, konuşma sesinin uygun kullanımı, ses bozuklukları gibi konuları gördükleri bilinmektedir. Ancak, opera bölümünden mezun olan ve bu bölümde öğrenci olan bireylerin ses, ses sağlığı ve DKT'ler hakkında bilgi ve ilgi düzeylerinin ne olduğunu sorgulayan çok az çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı opera mezunu ve opera öğrencilerinin ses ve ses sağlığına yönelik bilgi ve ilgi düzeylerini incelemek ve dil ve konuşma terapisti mesleğine bakış açılarını betimleyerek karşılaştırmaktır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmaya opera bölümünde okuyan ve mezun toplam 122 kişi katılmıştır. Braun-Jansen ve Zeine (2009) tarafından profesyonel icracıların ses farkındalıklarını değerlendirmek amacıyla oluşturulan anket yazarlarından izin alınarak Türkçeye çevrilmiş ve katılımcılara çevrimiçi olarak uygulanmıştır. Ankette katılımcıların disfoni ve terapi öykülerine, dil ve konuşma terapistlerine yönelik bilgilerine, ses bozuklukları ve vokal mekanizmaya yönelik ilgilere yönelik maddelerin yanı sıra bilgilerini ölçen 31 maddelik bir test yer almaktadır. İstatistiksel analiz için SPSS 23.0 programı kullanılmıştır.

Bulgular

Katılımcıların %52.5'i (n=64) opera bölümü öğrencisi, %47.5'i (n=58) opera mezunudur. Katılımcıların %28.7'si daha önce bir ses bozukluğu yaşadığını söylemiştir. Opera bölümü öğrencilerinin %56.3'ü mezunların %63.8'i ses anatomisi ve fizyolojisine çok ilgili olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların teste verdiği cevapların karşılaştırılması için yapılan t-testinde mezunların doğru sayısının anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur (t=2,305, df=120, p=.023).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada elde edilen bulgular alanyazınla örtüşmektedir. Elit ses kullanıcılarının ses sağlığı ve sesin doğru kullanılması için farkındalıklarının artırılması oldukça önemlidir.

Bildiri ID : 11 DUDAK DAMAK YARIĞI OLAN BİREYLERİN CERRAHİ ÖNCESİ VE SONRASI BULGULARININ İNCELENMESİ

ŞADIYE BACIK TIRANK¹, ADNAN GÜLAÇTI², AYŞE İLAYDA MUTLU³, AYŞE GÜLŞEN⁴, SERHAT SİBAR⁵,

¹GAZİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ

²GAZİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ

³LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ

⁴GAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ PLASTİK, REKONSTRÜKTİF VE ESTETİK CERRAHİ BÖLÜMÜ

⁵GAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ PLASTİK, REKONSTRÜKTİF VE ESTETİK CERRAHİ BÖLÜMÜ

Özet:

Amaç: Dudak damak yarıkları, diğer kraniyofasiyal durumlar gibi atipik embriyolojik gelişim sonucu ortaya çıkan durumlardır. Dudak damak yarıklı bireylerde artikülasyon, beslenme ve yutma, işitme, rezonans ve hava akışı, ses ve dil ve konuşma problemleri görülebilmektedir (1). Bu bağlamda konuşma bozukluğu şikayetiyle Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü'ne başvuran dudak damak yarıklı bireyler, Gazi Üniversitesi Dudak-Damak Yarıkları Konseyi'ne çağrılarak tedavi süreçleri planlanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, konseyde cerrahi kararı alınan vakaların tedavi ve takip süreçlerinin paylaşılmasıdır.

Materyal ve Metot: Bu çalışmada toplamda 5'i erkek 5'i kız 10 katılımcıya ait 12 cerrahi öncesi ve sonrası veri yer almaktadır. Katılımcılar, Dudak-Damak Yarıkları konseyi kapsamında rutin olarak fiberoptik endoskop yardımı ile velofarengeal bölgesi değerlendirilen ve nazometre değerleri raporlanan bireylerden seçilmiştir. Bu araştırma kapsamına dahil edilen bireyler için geriye dönük olarak cerrahi öncesi ve sonrası için /pa/, /pi/, /ta/, /ka/, /sa/ heceleri ve 1'den 10'a kadar sayma esnasında nazometre bulguları kullanılmıştır.

Bulgular: Cerrahi öncesi ve sonrasında alınan nazometre değerleri incelendiğinde /sa/ ve /ta/ nazometre değerleri arasında istatistiksel olarak önemli bir fark gözlenmiştir (sırasıyla p=0.028 ve p=0.02). /ka/ hecesi için nazometre değerleri istatistiksel olarak anlamlı görülme de klinik olarak anlamlılık (p=0.06) gözlenmiştir. /pa/, /pi/ ve sayı sayma değerleri için anlamlı bir istatistiksel farklılık gözlenmemiştir (sırasıyla p=1,66, p=0,953 ve p=0,082).

Sonuç: Araştırmaya dahil edilen tüm katılımcılara cerrahi sonrası konuşma terapisi hizmeti sunulmuştur. Vakaların cerrahiye ek olarak uygulanan terapi sürecinden fayda gördükleri gözlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Dudak yarığı, damak yarığı, cerrahi, değerlendirme

Kaynaklar:

1. Kummer, A. W. (2018). *Cleft palate and craniofacial conditions: A comprehensive guide to clinical management: A Comprehensive guide to clinical management*. Jones & Bartlett Learning.

Bildiri ID : 12 LİZOZOMAL DEPO HASTALIKLARINDA SESİN AKUSTİK VE ALGISAL DEĞİŞKENLER İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

DİLEK DEMİRAL ÖZGEDİK¹, BERRAK BİLGİNER GÜRBÜZ²,

¹ LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ

² BİLKENT ŞEHİR HASTANESİ PEDIATRİK METABOLİZMA

Özet:

Amaç: Lizozomal Depo Hastalıkları (LDH) yaygın olarak lizozomal hidrolazların eksikliği sonucu, lizozomların içinde sfingolipid, glikolipid, mukopolisakkarid veya oligosakkaridlerin birikmesi ile karakterize otozomal resesif kalıtmı hastalıkları tanımlar. LDH’de progresif nörolojik bozukluklar ve zeka geriliği görülebilmektedir.

Nörolojik hasara ve depolanmaya bağlı olarak motor fonksiyon bozukluğu sonrasında konuşma organları motor fonksiyon kaybı ve ses kalitesinde değişim sıklığında artışa neden olabilmektedir. LDH tanısı almış çocuklarda sık görülen oromotor disfonksiyonlar ile ses kliteleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Böylece erken tanı ve tedavi hedeflenmekte ve hasta sayısının fazlalığı da göz önüne alındığında ileride yapılacak çalışmalara referans olacağı düşünülmektedir

Materyal ve Metod: Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Çocuk Metabolizma Polikliniklerine başvuran LDH tanısı almış 3 yaş ve üzeri hastalar çalışmaya dahil edilecektir.

Ses kayıtları, Lokman Hekim Üniversitesi Konuşma ve Ses Merkezinde CSL-Multi-Speech KayPENTAX ile gerçekleştirildi. Dik oturma pozisyonunda, ve ağız-mikrofon mesafesi 10 cm olacak şekilde ayarlandı. Bireylerden /a/ fonemini en az 3 saniye rahat bir fonasyon ile üretmeleri istendi. Sesin akustik karşılığı Jitter, Shimmer, NHR, NNE, FO veVTİ gibi akustik parametrelerle değerlendirilecektir. Sesin algısal değerlendirilmesinde GRBAS ve hasta tarafından doldurulan V-RQOL ve VHI-10 subjektif ölçeklerle yapılmaktadır.

Bulgular: Akustik ses analiz parametre değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark ($p<0,05$) elde edilmiştir. Ses Handikap İndeksi(VHI) sonuçları kadın hastalarda ortalama değer; 22.7 ± 11.7 , erkek hastalarda ise 23.8 ± 8.9 elde edilmiştir.

Sonuç: Yaptığımız çalışmada LDH hastalarının ses kalitesinde anlamlı korelasyon tespit edilmiş olup, özellikle tedavi esnasında ve sonrasında olası ses kalitesi değişimleri hakkında bilgilendirme ve toplumsal farkındalığın önemi ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Akustik Ses Analizi, Subjektif ses analizi, Lizozomal Depo Hastalıkları

Bildiri ID : 13 VAKA ÇALIŞMASI: ÇOCUKLUK ÇAĞI KONUŞMA APRAKSİSİ OLAN BİR ÇOCUKTA DİNAMİK TEMPORAL VE TAKTİL İPUCU (DTTC) VE BÜTÜNLEYİCİ UYARAN YAKLAŞIMININ (INTEGRAL STIMULATION APPROACH) ETKİLİLİĞİNİN İNCELENMESİ

MELEK NUR UYGUN, AYŞE İLAYDA MUTLU , FATMANUR KÖKLÜ ŞİMŞEK , DİLEK ÖZGEDİK ,

LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ

Özet:

Amaç: Çocukluk Çağı Konuşma Apraksisi (ÇÇKA); arama davranışı, prozodide bozulma, tutarsız hatalar, sesler/heceler arası uzamış geçişler ve konuşma üretiminde gerekli olan istemli motor aktivitelerin planlanması ve programlanmasındaki sınırlılıklar ile karakterize bir motor konuşma bozukluğudur (1). Bu çalışmanın amacı; ÇÇKA olan bir olgunun değerlendirme ve terapi bulgularının paylaşılmasıdır.

Materyal ve Metod : Gelişimsel dil gecikmesi şikâyeti ile kliniğimize başvuran 45 aylık kız ÇÇKA olan olguya; Türkçe Erken Dil Gelişim Testi (TEDİL), Oral Motor Değerlendirme ve Uyarılabilirlik Değerlendirmesi yapılmış, haftada 2 seans olmak üzere toplamda 24 seans terapi uygulanmıştır. Olgunun kliniğimize başvurduğunda tek bir sözcük çıktısının olduğu, isteklerini göstererek ya da anlaşılmas sesler üreterek ifade edebildiği gözlenmiştir. Seanslarda Dinamik Temporal ve Taktil İpucu (DTTC) ve Bütünleyici Uyarın yaklaşımı kullanılarak hem aileye eğitim ve danışmanlık verilmiş hem de çocukla çalışılmıştır. Bu çalışmada, bir vakaya yönelik uygulanan terapinin etkililiğini inceleyen tek denekli araştırma deseni kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan değerlendirmeler sonucunda; olgunun TEDİL alıcı dil becerileri ham puanın 12'den 20'ye yükseldiği görülmüştür. Oral motor değerlendirme sonucuna göre; oral mekanizmaların gücü ve işlevleri ile ilgili becerilerinin terapi öncesi değerlendirme bulgularına göre artmış olduğu gözlenmiştir. Uyarılabilirlik değerlendirmesi sonucunda ise, çocuğun terapi öncesinde uyarılabilir ünsüz dağarcığının olmadığı, bazı sesleri izole olarak üretebilse bile herhangi bir hece pozisyonunda birleşim yapamadığı ancak terapi süreci ile bu alanlarda ilerleme kaydettiği gözlenmiştir.

Sonuç: Olguda ÇÇKA tespit edilmiş ve terapi programı hazırlanmıştır. Yapılan terapi yönteminde kullanılan yaklaşımların ÇÇKA üzerinde etkisi olduğu ancak ilerlemenin daha iyi olabilmesi için motor öğrenme prensiplerindeki tekrarın kalıcılık üzerindeki etkisi dikkate alındığında terapi sürecinin devam etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: Çocukluk çağı konuşma apraksisi, konuşma terapisi, değerlendirme

Bildiri ID : 15 İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN SES ŞİKAYETLERİNİN ÖFKE DUYGUSUYLA İLİŞKİSİNİN ARAŞTIRILMASI: ÖN ÇALIŞMA

HALİL TAYYİP UYSAL , ELİFE BARMAK , MARIAM KAVAKCI ,

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ

Özet:

Amaç: Mesleki ses kullanıcısı olan öğretmenlerin ses şikayetlerinin yaygınlığı literatürde birçok kez bildirilmiştir (Roy ve ark., 2004; Hunter ve Titze, 2010). Kişisel özelliklerin ve duyguların ise ses ile önemli bir ilişkisi bulunmaktadır (Roy ve ark., 2000). Bu çalışmada ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin ses şikayetleri ile sürekli öfkeli olma, öfkeyi içe atma, öfkeyi dışa vurma ve öfkeyi kontrol etme bileşenleri arasındaki ilişkiyi araştırmak hedeflenmiştir.

Materyal ve Metot: Bu çalışma kesitsel desende yürütülmüştür. Çalışmada 203 ilkökul ve ortaokul öğretmenine ulaşılmıştır. 203 katılımcıdan 74'ü astım, sigara, ses terapisi geçmişi gibi dışlama kriterleri nedeniyle çalışmadan dışlanmıştır. Çalışmanın örneklemini oluşturan 129 öğretmen (23-59 yaş arası, Ort.=38,9 , SS=8,2) 1) Demografik Bilgi Formu, 2) Ses Handikap Endeksi – 10 (SHE-10), 3) Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarzı (SL-ÖFKE ve ÖFKE-TARZ (ÖFKE-İÇTE, ÖFKE-DIŞTA, ÖFKE-KONTROL)) formlarını doldurmuştur. Katılımcılara ulaşmak için Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gerekli izinler alınmış ve "Google Forms" aracılığıyla veriler toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler ve SHE-10 ile SL-ÖFKE ve ÖFKE-TARZ altboyutlarından elde edilen verilerin korelasyon analizleri için SPSS 23.00 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 23 Erkek ve 126 Kadın öğretmen katılmıştır. Katılımcıların 65'i ilkökul 64'ü ise ortaokul seviyesinde ders verdiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin SL-ÖFKE skorları ile SHE-10 skorları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0.183$, $p<0.05$). ÖFKE-İÇTE, ÖFKE-DIŞTA, ÖFKE-KONTROL alt boyutlarında ise SHE-10 ile anlamlı bir ilişkinin olmadığı raporlanmıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Çalışmanın sonuçları ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin sürekli öfkeli olma durumlarının ses şikayetleriyle ilişkisi bulunduğunu desteklemektedir.

Anahtar sözcükler: kişisel özellikler ve ses, öğretmenler, öfke tarzı, kesitsel çalışma.

Bildiri ID : 16 ÇAĞDAŞ TÜRKİYE TÜRKÇESİ ÜNLÜLERİNİN FORMANT FREKANSLARININ İNCELENMESİ: TÜRKÇENİN FONETİK ÇİZELGESİ

YUSUF KEMAL KEMALOĞLU,

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KBB HASTALIKLARI AD VE ODYOLOJİ BD

Özet:

Ünlü konuşma sesleri hecelerin ve dolayısıyla da sözcük, tümce ve cümlelerin asıl enerjisini taşıyan unsurlardır. Dilbilimciler her bir dilin ünlülerinin akustik değerlerini o dilin "ideal" vasıflardaki erkek anadil kullanıcıları olan deneklerinden yapılan söyleyiş ve dinleyiş gözlemleri ve elde edilen akustik veriler üzerinden incelemekte ve o dile özgü fonetik çizelgeyi oluşturmaktadırlar. O dilin ünlü konuşma seslerinin, o ülke için "asıl" kabul edilen ağıza göre fonem (sesbirim) veya alafon (sesbirimciği) olarak tanımlanması ve fonetik sembollerinin belirlenmesi bu şekilde gerçekleştirilmektedir.

Ancak; ünlü konuşma sesleri, sadece fonetik ve fonolojik çalışmalar için değil, (başta a harfinin okunuşuna karşı gelen konuşma sesleri olmak üzere) sağlıkla ilgili değişkenlerinin incelenmesi için de kullanılmaktadır. Pek çok tıbbi amaçlı çalışmada, özellikle klinik olgu grupları üzerinden yapılan araştırmalarda, "hasta" grubunun ünlü formant verilerinin normalden sapmalarını/farklılıklarını ortaya koymak için; sadece "sağlıklı", yaş ve cinsiyet bağlamında kontrol grupları oluşturulmakta ve "hasta" gruplarının formant verileri bu "kontrol" gruplarının değerleriyle karşılaştırılmaktadır. Klinik çalışmaların "kontrol" ve "hasta" gruplarının ideal anadil kullanıcılarından oluşturulmasını beklemek de mümkün değildir. Çalışmaların amaç ve hedefleri bağlamında bu şekilde yapılan çalışmalar "yeterli" görülse bile, hem "hasta" hem de "kontrol" gruplarından elde edilen formant değerlerinin o dilin dilbilimsel çalışmalarda saptanan ideal sesbirim/sesbirimciği değerlerinden ne derece ve ne şekilde saptığının ortaya konulması çalışmalarda beklenen klinik sonuçların yorumlanmasını ve genele uygulanmasını mümkün kılacağı açıktır.

Tıbbi amaçlı konuşma sesleri incelemelerinde genellikle ünlü konuşma seslerinin yalın sesletimleri kullanılmaktadır. Bu çalışmada bugüne kadar erkek denekler kullanılarak ÇTT ünlülerinin yalın sesletimlerini inceleyen 5 dilbilim çalışmasının sunduğu formant verileri bir araya toplanarak elde edilen birinci ve ikinci formant değerler üzerinden, ÇTTde a, e, ı, i, o, ö, u, ü harflerinin sesletimlerine karşı gelen ünlü konuşma sesleri için ortak bir fonetik çizelge oluşturulmuştur.

Elde edilen çizelge ülkemizde bu güne kadar yapılan akustik çalışmaların birbiriyle uyumunu gösterdiği kadar fonetik sembollerin belirlenmesi hususundaki farklılıkları da ortaya koymaktadır. Değerlerin en fazla dağılım gösterdiği konuşma seslerinin, alfabemizdeki 'a, ı ve ö' harflerine karşı gelen konuşma sesleri olduğu görülmüştür. Bu çalışmanın verileri tıbbi amaçlı ünlü konuşma sesi araştırmalarına katkı sağlayacaktır.

**Bildiri ID : 18 POLİKLİNİKTE HYALURONİK ASİT İLE VOKAL KORD ENJEKSİYONLARININ KOMPLİKASYONLARI :
RETROSPEKTİF TEK MERKEZLİ ÇALIŞMA**

CELAL EMRE ÇAVLAN, FATMANUR ATILGAN , MAHMUT FURKAN BEYAZ , NECATİ ENVER ,

MARMARA ÜNİVERSİTESİ KULAK BURUN BOĞAZ VE BAŞ BOYUN CERRAHİSİ ANABİLİM DALI

Özet:

Amaç: Bu çalışmada ofis şartlarında hyaluronik asit ile vokal kord enjeksiyonunun yan etkilerinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Materyal-Metod: Ocak 2021 Aralık 2023 tarihleri arasında Marmara üniversitesi Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi ABD ses polikliniğinde ofis şartlarında transservikal yöntem ile hyaluronik asit ile vokal kord enjeksiyonu yapılan hastalar retrospektif olarak incelendi.

Demografik veriler, vokal kord paralizi etyolojisi ve komplikasyonlar gözden geçirildi. Komplikasyon türleri, başlangıç zamanı, komplikasyon yönetimi ve tedavi protokolü incelendi.

Bulgular: 146 enjeksiyon çalışmaya dahil edildi. 6 hastaya farklı zamanlarda 2, 1 hastaya farklı zamanlarda 3 ayrı enjeksiyon yapılmak üzere 138 hastaya enjeksiyon yapıldı. Hastaların 58'i (%42) kadın 80'i (%58) erkekti. Yaş ortalaması 48.8(min 14-max 80). Vokal kord paralizi etiyolojilerinde Tiroid cerrahisi sonrası vokal kord paralizi 27(%19,5), İdiyopatik vokal kord paralizi 21 (%15.2) , akciğer cerrahisi sonrası vokal kord paralizi 21 (%15.2) hasta ile ön plana çıkmaktadır. Enjeksiyon poliklinikte transservikal yöntem ile ve lokal anestezi altında yapıldı. Enjeksiyon materyali olarak dextronomer- hyaluronik asit (dexell,istem medikal,ankara) kullanıldı. 8 (%5.4) enjeksiyon sonrasında komplikasyon gelişti. Komplikasyonların hepsi inflamatuvar reaksiyonlar idi. Enjeksiyon sonrası 2.saat-5.gün gelişen stridor ve dispne ana semptomdu. 6 hasta hospitalize edildi. 1 hasta ayaktan takip edildi. 1 hasta kısa gözlem sonrası medikal tedavi almadan kendi isteği ile hastaneden ayrıldı. Sistemik steroid, ppi ve antihistaminik kombinasyonu ile tüm hastalar takip ve tedavi edildi. 1 hastada kullanılan sistemik steroid tedavisine bağlı olduğu düşünülen divertikülite sekonder gis perforasyonu gelişti. Diğer hastalar 2-7 gün hospitalizasyon sonrası şifa ile taburcu edildi.

Sonuç: Ofis şartlarında yapılan hyaluronik asit ile vokal kord enjeksiyonu düşük komplikasyon oranına sahiptir ve komplikasyon yönetiminin kolay olması ile güvenli bir işlem olarak düşünülebilir.

Bildiri ID : 20 SES BOZUKLUKLARINDA KULLANILAN ÖZ-DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİNİN OKUNABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

AYŞE NUR DEMİRCİ, ÖNAL İNCEBAY, AYŞEN KÖSE,

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ, ANKARA

Özet:

Amaç

Klinisyenlerin, disfoninin hastanın yaşamı ve refahı üzerindeki etkisi hakkında bilgi alması önemlidir. Bu konudaki sistematik veri toplama ve ölçme araçları öz-değerlendirme ölçekleridir (ÖDÖ). Bu ölçekler, klinisyen veya başkası tarafından yorumlanmadan veya değiştirilmeden hasta tarafından doğrudan iletilen sağlıkla ilgili sonuçları ifade eder. Hastanın algısını ve bakış açısını yansıttığından; hastanın, karar verme sürecine katılımını kolaylaştırma ve rehberlik sağlama potansiyeline sahiptir. Bu faydalarına rağmen, sağlık okuryazarlığı düzeyi bu anketlerin etkili bir şekilde uygulanmasında önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu içeriklerin ideal olarak beşinci ila altıncı sınıf düzeyinde okuma seviyesine sahip olması gerektiği literatürde mevcuttur. Bu çalışmanın amacı ses bozukluklarının değerlendirilmesinde kullanılan ÖDÖ'nün okunabilirliğinin değerlendirilmesidir.

Materyal-Metod

Çalışmaya dahil edilecek ölçeklerin belirlenmesi; kitap bölümleri, yayınlanmış bilimsel araştırmalar ve bilimsel İnternet aramaları (*Google scholar*) ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya dahil edilebilme kriterleri: (1) ses bozuklukları ile ilgili olması, (2) geçerli olması, (3) Türkçe dilinde yazılmış olması, (4) bir yayın kaynağına bağlı olması ve (5) hasta veya vekili tarafından bağımsız olarak tamamlanması. Görüşme veya açık uçlu şekilde uygulanmak üzere tasarlanan anketler hariç tutulmuştur. Ölçeklerin okunabilirlik değerlendirilmesi Ateşman Okunabilirlik Formülü ve Bezirci-Yılmaz Okunabilirlik Formülü ile yapılmıştır.

Bulgular

Çalışmaya 17 ÖDÖ dahil edilmiştir. Sonuçlar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öz-değerlendirme ölçeklerinin okunabilirlik değerleri

	Ateşman Okunabilirlik Formülü Değeri	Bezirci-Yılmaz Okunabilirlik Formülü Değeri
Ses Handikap İndeksi-10	73,15	3,81
Ses Handikap İndeksi-30	75,86	5,22
Sesle İlgili Yaşam Kalitesi Ölçeği	61,32	8,74
Reflü Şiddet Ölçeği	63	6,68
Öksürük Şiddet Ölçeği	50,91	8,18
Nefes Darlığı Ölçeği	51,6	9,47
Şarkı Söyleme Engellilik Ölçeği	63,94	9,82
Ses Aktivite ve Katılım Profili	68,73	6,57
Din Görevlilerine Yönelik Ses Handikap İndeksi	83,49	4,09
Trans Kadın Ses Anketi	70,66	3,48
Pediyatrik Ses Handikap İndeksi	58,08	6,72
Pediyatrik Sesle İlgili Yaşam Kalitesi Anketi	64,69	6,7
Çocuk Ses Handikap İndeksi	75,68	3,14
Öğretmen Görüşüne Dayalı Ses Handikap İndeksi	74,35	4,15
Ortalama (±SS)	66, 8 (±9,69)	6,67 (± 2,4)

SS: standart sapma

Sonuç

Mevcut çalışmanın sonuçları, sesle ilgili ÖDÖ'nün çoğunun, kolay okunabilirlik seviyesine sahip olduğu ve sağlık okuryazarlığı uzmanları tarafından önerilen beşinci ila altıncı sınıf okuma seviyelerinin altında kaldığı görülmektedir. Yine de önerilen seviyeden yüksek okunabilirlik seviyesine sahip ölçekler olduğu görülmektedir. Ayrıca Türkiye'de yapılan bir sağlık okuryazarlığı çalışmasında katılımcıların yaklaşık %64.5'inin yeterli sağlık okuryazarlığına sahip olmadığı görülmüştür. Okunabilirlik formülleri, anlamının tam bir resmini sunmasa da sağlık okuryazarlığı için önemli bir parametredir. Ayrıca sesle ilgili ÖDÖ'nün standardizasyonunda, okunabilirliği başka bir test edilebilir yapı olarak düşünölmelidir çünkü okunabilirlik seviyesi geçerliliği, güvenilirliği ve duyarlılığı etkileyebilmektedir. Öz-değerlendirme ile daha doğru bilgi alabilmek için, gelecekte yapılacak ÖDÖ geliştirme çalışmalarında okunabilirliğin göz önünde bulundurulması önerilmektedir.

Bildiri ID : 21 DİSFONİ TANISI KONAN İSLAMİ DİN GÖREVLİLERİ İLE DİĞER PROFESYONEL SES KULLANICILARININ SES HANDİKAP SEVİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

ELİF TUNÇ SONGUR ², FATMA ESEN AYDINLI ², AYŞEGÜL SARI ¹, AYŞE NUR DEMİRCİ ², ÖNAL İNCEBAY ²,

¹ *İ-DİL İLETİŞİM, DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARI MERKEZİ, İSTANBUL*

² *HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ, ANKARA*

Özet:

Amaç: Disfoni tanısı konan İslami din görevlileri ile ve diğer profesyonel ses kullanıcılarının ses bozukluğuna bağlı handikap seviyelerini karşılaştırmak ses bozukluğu algısının amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot: Çalışmanın tipi retrospektiftir. Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü'ne ses bozukluğu şikâyeti ile yönlendirilen profesyonel ses kullanıcıları çalışmaya dahil edilmiştir. Dahil edilme kriterlerini sağlayan 18-65 yaş arası katılımcıların demografik verileri, ses şikayetleri, vokal fold patolojileri, sigara tüketim düzeyleri, reflü şikâyeti varlığı ve ses handikap indeksi 10 (SHİ-10) puanları incelenerek iki grup arasında karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Ses şikâyeti ile kliniğimize başvuran 111 profesyonel ses kullanıcısı (62 kadın, 49 erkek) çalışmaya dahil edildi (ortalama yaş=38.89±10,582). Katılımcıların %50,5'i İslami din görevlisi, %21,6'sı öğretmen, %27,9'u ise diğer ses profesyonellerini (sekreter, çağrı merkezi çalışanı vb.) oluşturuyordu. Katılımcılarda en fazla görülen vokal fold patolojisi sırasıyla kas gerilim disfonisi (%25,2) ve nodüldü (%24,3). Din görevlileri ve diğer sağlık profesyonellerinin sigara tüketimi incelendiğinde gruplar arasında anlamlı fark bulunmazken, cinsiyet ve reflü şikâyeti açısından gruplar arasında anlamlı farklılık vardı.

Katılımcıların ortalama SHİ-10 puanları 18,86±10,212 idi. Gruplar arasındaki SHİ-10 puanları incelendiğinde din görevlilerinin öğretmen ve diğer profesyonel ses kullanıcılarından anlamlı olarak yüksek SHİ-10 puanlarının olduğu belirlendi (p<0.05). Din görevlilerinin ortalama SHİ-10 puanları 21.29±9.659 iken öğretmenlerin 16,67±9,305 ve diğer ses profesyonellerinin 16,16±11,073 idi. Din görevlilerinin SHİ-10 puanları öğretmen katılımcılardan da anlamlı olarak yüksekti (p<0.05).

Sonuç: İslami din görevlilerinin ses şikayetleri hem konuşma hem de performans sesindedir. Bu nedenle ses handikap indeks seviyelerinin diğer kullanıcılardan farklı olabileceği düşünülmüştür. Profesyonel ses kullanıcı grubunda yer alan din görevlilerinin ses şikayetleri, diğer profesyonel ses kullanıcıları ile karşılaştırıldığında anlamlı olarak yüksek bulundu. Literatürde ses profesyonelleri arasında en çok araştırılan grup öğretmenler olmasına rağmen İslami din görevlileri de ses bozukluğu açısından yüksek riskli grupta yer almaktadır.

Bildiri ID : 23 JUGENDWERK DİSFAJİ EMOSYON VE AİLE DEĞERLENDİRMESİ (JUGENDWERK DYSPHAGIA EMOTION AND FAMILY ASSESSMENT-JDFEA) TÜRKÇE VERSİYONUNUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI,
HÜMEYRA ÖZÖZGÜR, FATMA ESEN AYDINLI, ÖNAL INCEBAY,

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Özet:

Disfaji müdahalesinde, emosyonel boyutun ve aile dinamiklerinin öneminin giderek daha fazla anlaşılmasıyla bu dinamiklerin değerlendirilmesine olanak sağlayan bir araç ihtiyacı doğmuştur. Duygusal etkilenim ve aile sistemi etkilenimini bütüncül olarak ele alan ilk araç olarak, *Jugendwerk Dysphagia Emotion and Family Assessment* (JDFEA) bildirilmiştir. Bu çalışmada, orijinali Almanca olan, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan JDFEA ölçeğinin, Türkçe versiyonunun oluşturulması ve bu versiyonunun geçerlik ve güvenirlığının araştırılması hedeflenmiştir. Çalışmaya disfajisi olan bireyler ve disfajili bireylere bakım veren 119 birey dahil edilmiştir. Katılımcılar ilk değerlendirme ile birlikte JDFEA-Türkçe Versiyon (JDFEA-TR) ve Hastane Depresyon Anksiyete (HAD) ölçeğini, bakım verenler Pediatrik Yeme Değerlendirme Aracını (PEDI-EAT-10), disfajili bireyler Disfaji Handikap İndeksi (DHI) ve Yeme Değerlendirme Aracını (EAT-10) doldurmuştur. İlk görüşmeden iki hafta sonra 40 katılımcıya, JDFEA-TR ölçeği tekrar uygulanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlığının belirlenmesi amacıyla yapı ve ölçüt geçerliği, iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenirlığı incelenmiştir. JDFEA-TR ölçeğinin açılımlı ve doğrulayıcı faktör analizlerinde 7 boyutlu faktör yapısı bulunmuştur. *Cronbach Alfa* değeri 0,748-0,956; test-tekrar test analizinde elde edilen ICC değerleri ise 0,291-0,709 arasındadır. JDFEA-TR ölçeği ile HAD, DHI ve EAT-10 ölçeği arasında orta düzeyde ilişki bulunmuştur. JDFEA-TR ölçeğinin disfajili bireyler ve bakım verenlerde, disfajinin emosyonel ve aile sistemi etkilenimlerinin daha iyi anlaşılabilmesi için klinik değerlendirme bataryasına eklenmesi önerilir.

Bildiri ID : 24 ÇOCUKLUK ÇAĞINDA GÖRÜLEN FLUKTUAN SENSÖRİNÖRAL İŞİTME KAYBI OLGU SUNUMU
ŞÜKRİYE ERDOĞAN,

PROF.DR. HALDUN OĞUZ KLİNİĞİ

Özet:

Çocukluk Çağında Görülen Fluktuan Sensörinöral İşitme Kaybı: Olgu Sunumu

Şükriye Erdoğan¹, Haldun Oğuz¹

¹Prof.Dr. Haldun Oğuz Kliniği, Ankara

Giriş: Fluktuan işitme kaybı, aynı kulaktaki işitme eşiklerinin farklı dönemlerde değişiklik göstermesi olarak tanımlanabilir. Standart tanı kriterleri bulunmamaktadır. Bu nedenle işitme kaybının erken tanı, tedavi ve rehabilitasyonunda gecikmeler yaşanabilir. Bu bildirinin amacı, on bir yaşındaki fluktuan işitme kayıplı hastanın odyolojik ve radyolojik klinik bulguları ışığında literatürün gözden geçirilmesidir.

Sunum: On bir yaşında hasta, iki yıl önce başka bir kurumda yapılan ilk odyolojik değerlendirmesinde; sol kulakta hafif derecede, sağ kulakta ise ileri derecede sensörinöral tip işitme kaybı gözlenmiş ve bilateral işitme cihazı kullanmaya başlamış. Hastanın işitme kaybının takibi, yaklaşık iki yıldır kliniğimizde yapılmaktadır. İlk işitme kaybı tanısından iki yıl sonra yapılan odyolojik değerlendirmesinde sol kulakta orta-ileri derecede, sağ kulakta ise çok ileri derecede mikst tip işitme kaybı gözlemlendi. Tüm değerlendirmeler birbiri ile karşılaştırıldı ve fluktuan işitme kaybı olarak değerlendirildi. Manyetik rezonans görüntüleme ve bilgisayarlı tomografi incelemesinde bulgular normaldi.

Sonuç: İşitme duyusu; çocuğun dil, bilişsel, sosyal, duygusal gelişimi ve akademik başarısı için önemli bir basamaktır. Bu olguda işitme kaybındaki dalgalanmaların, cihaz kazancında yetersizliklere yol açtığını gözlemledik. Dolayısıyla hasta işitme cihazını kullanmak istememekte ve yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Fluktuan işitme kayıplarında, odyolojik değerlendirme ve işitme cihazı ayarlarının en geç üç ayda bir yapılması önerilir.

Anahtar kelimeler: Çocukluk çağı işitme kaybı, fluktuan işitme kaybı, odyolojik değerlendirme

Bildiri ID : 25 BENİGN PAROKSİSMAL POZİSYONEL VERTİGOLU HASTALARDA CAWTHORNE-COOKSEY EGZERSİZLERİNİN ETKİSİ

FARUK AFACAN¹, MAHMUT ÖZKIRIŞ², HATİCE SEMA BAŞAK³,

¹ AYDIN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ, HALK SAĞLIĞI BAŞKANLIĞI, AYDIN

² KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ, LİSANSÜSTÜ EĞİTİM, ÖĞRETİM VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ, ODYOLOJİ BÖLÜMÜ, NEVŞEHİR

³ AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, KULAK BURUN BOĞAZ ANABİLİM DALI, AYDIN

Özet:

Amaç: Vertigo, vestibüler sistemdeki bir dengesizlikten kaynaklanan baş dönmesi tipidir. Benign paroksizmal pozisyonel vertigo (BPPV), vertigo atakları ile karakterize en sık görülen periferik vertigo nedenidir. Repozisyon manevralarına rağmen semptomları azalmayan hastalar vestibüler rehabilitasyon (VR) programına alınabilir. Bu çalışmada Cawthorne-Cooksey egzersizlerinin BPPV hastalarında semptom ve yaşam kalitesi üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Materyal-Metod: Bu çalışma yarı deneysel araştırma olarak Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Kulak Burun Boğaz Kliniği'nde 25 Şubat 2022 – 02 Haziran 2022 tarihleri arasında yapıldı. Denge kaybı şikâyeti ile başvuran hastalar araştırmanın evrenini oluşturdu. Örneklem seçimine gidilmeden, dahil etme kriterlerine uyan gönüllü hastalar araştırmaya dahil edildi. Benzer çalışmalarda hesaplanan 0,05 anlamlılık düzeyine, 0,80 istatistiksel gücü ve 0,74 etki büyüklüğü ile 40 hastaya ihtiyaç olduğu belirlendi. Veri toplama araçları olarak, "Hasta Tanılama Formu" ile Vertigo Dizziness Imbalance (VDI) ölçeği kullandı. Bu ölçekte yer alan Semptom Skalası (VDI-SS) ve Yaşam Kalitesi Skalası (VDI-YK) ile veriler toplandı. Analizler SPSS 26 istatistik paket programında yapıldı. $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların %82,5'i kadın, %35'i normal kilolu, %27,5'i 48-57 yaş arasında, %50'si ilköğretim mezunu idi. Katılımcıların, eğitim programı öncesi, birinci ve üçüncü hafta gözlemlerinde VDI-SS ile VDI-YK puanları arasındaki pozitif yönde yüksek ilişki görüldü ($p < 0,01$). Egzersiz programı uygulanan hastaların VDI toplam puanı semptomlar, yaşam kalitesi ve toplam puan açısından istatistiksel olarak her ikili gözlem arasında anlamlı fark olduğu görülmesi nedeni ile H_0 hipotezleri reddedilmiş, H_1 hipotezleri kabul edilmiştir.

Sonuç: Sonraki çalışmalarda daha büyük örneklem grupları ile geniş zaman aralığında çalışılması, farklı egzersiz manevralarının kullanılması, gözlem sürelerinin uzatılması, araştırma tasarımının randomize kontrollü yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cawthorne, pozisyonel, rehabilitasyon, semptom, vertigo, yaşam kalitesi

Bildiri ID : 28 PEDIATRİK POPÜLASYONDA KEPSTRAL-SPEKTRAL AKUSTİK SES ANALİZİNDE FARKLI AKILLI TELEFON MODELLERİNİN KULLANIMININ İNCELENMESİ

DAMLASU YAĞCIOĞLU¹, ELİF TUNÇ SUNGUR², FATMA ESEN AYDINLI¹, BUŞE ÇETİNKAYA³, SİNEM ŞİMŞEK², ÖNAL İNCEBAY¹,

¹ HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ, ANKARA

² SELÇUK ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ, KONYA

³ TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ, EDİRNE

Özet:

Amaç: Teknolojik gelişmelerle birlikte ses değerlendirmesinin önemli bir unsuru olan akustik analiz için akıllı telefonların kullanılmasına ilişkin ilgi artmıştır. Yapılan çoğu çalışma yetişkin popülasyonu içerir. Ancak çocukların ses üretimi mekanizması anatomi ve fizyoloji açısından yetişkinlerden farklılık gösterir. Bu doğrultuda çalışmamızın amacı sağlıklı sese sahip çocuklarda kepstral-spektral akustik ses değerlendirmesi için akıllı telefonların kullanımını incelemektir.

Materyal-Metot: Çalışmaya algısal değerlendirmeye göre sağlıklı sesi olan 4-10 yaş aralığındaki (ortalama: 7 yaş 3 ay, standart sapma: 1,5) 29 çocuk (15 kız, 14 erkek) dahil edilmiştir. Ses kayıtları dört farklı cihaz (1-Micromic C520 kafa mikrofونunun bağlı olduğu bilgisayarda *Computerised Speech Lab* [CSL], *Analysis of Dysphonia in Speech and Voice*[ADSV] yazılımı, 2-Samsung S9 Plus, 3-Iphone 13 Mini, 4- Huawei Y9 Prime) ile alınmıştır. Çocuklardan 3 defa /a/ fonasyonu üretimi yapmaları istenmiş ve ikinci denemeleri kepstral-spektral parametrelerin (*cepstral peak prominence*[CPP], CPP standart sapma [CPP SS], *Low-high* [L/H] oranı, L/H oranı SS) analizinde kullanılmıştır. Tüm analizler ADSV ile yapılmıştır. Bütün cihazlardan alınan kayıtlar arasındaki ilişki Pearson korelasyon analiziyle incelenmiştir.

Bulgular: Pearson korelasyon analizine göre CPP için; kafa mikrofونuyla Samsung arasında yüksek ($p<0,01$, $r:0,71$) diğer modellerle orta korelasyon, CPP SS için; kafa mikrofونuyla Huawei ($p<0,01$, $r:0,59$) ve Iphone ($p<0,01$, $r:0,61$) arasında orta korelasyon, L/H oranı için; kafa mikrofون ve Huawei ile orta ($p<0,05$, $r:0,45$), diğer modellerle yüksek korelasyon elde edilmiştir.

Sonuç: Kepstral-spektral parametrelerden CPP, CPP SS ve L/H oranının analizi için çalışmada incelenen akıllı telefon modellerinin kullanılabilirliği düşünülmektedir. Çalışmamız pediatrik grupta akustik ses analizinde akıllı telefon kullanımının incelendiği ilk çalışmadır.

Kaynaklar:

1. Shuman, E. (2020). A comparison of cepstral analysis between two remote modalities versus in-person recording, Fall Voice Conference.
2. Uloza, V., Padervinskis, E., Vegiene, A., Pribuisiene, R., Saferis, V., Vaiciukynas, E., ... & Verikas, A. (2015). Exploring the feasibility of smart phone microphone for measurement of acoustic voice parameters and voice pathology screening. *European Archives of Oto-rhino-laryngology*, 272(11), 3391-3399.
3. Lebacqz, J., Schoentgen, J., Cantarella, G., Bruss, F. T., Manfredi, C., & DeJonckere, P. (2017). Maximal ambient noise levels and type of voice material required for valid use of smartphones in clinical voice research. *Journal of Voice*, 31(5), 550-556.
4. Jannetts, S., Schaeffler, F., Beck, J., & Cowen, S. (2019). Assessing voice health using smartphones: bias and random error of acoustic voice parameters captured by different smartphone types. *International journal of language & communication disorders*, 54(2), 292-305.
5. Manfredi, C., Lebacqz, J., Cantarella, G., Schoentgen, J., Orlandi, S., Bandini, A., & DeJonckere, P. H. (2017). Smartphones offer new opportunities in clinical voice research. *Journal of voice*, 31(1), 111-e1.
6. Grillo, E. U., Brosious, J. N., Sorrell, S. L., & Anand, S. (2016). Influence of smartphones and software on acoustic voice measures. *International journal of telerehabilitation*, 8(2), 9.

